

Motion till riksdagen 2009/10:K256

av Göte Wahlström (s)

Förtidsröstning i allmänna val

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om allas lika möjligheter att förtidsrösta i allmänna val.

Motivering

En av de fundamentala demokratiska rättigheterna är att kunna rösta i allmänna val. Det är därför av yttersta vikt att ge alla röstberättigade så likvärdiga och goda möjligheter som möjligt att avge sin röst. I det ingår sedan en lång tid tillbaka möjligheten att förtidsrösta i allmänna val. I de senaste valen har förtidsröstningen, som tidigare sköttes av staten via Posten, varit ett kommunalt ansvar. Tiden för när förtidsröstning ska ske är i dagens vallag inte uttryckligen tvingande utan anges endast att sådan får inledas tidigast 18 dagar före valdagen (10 kap. 2 §). Någon lagstadgad skyldighet för kommunerna att fr.o.m. den dagen hålla öppet för förtidsröstning finns alltså inte.

I förarbetena till lagen angavs dock att röstningen inte får begränsas i samband med att kommunerna tar över ansvaret från staten och att förtidsröstning efter det att kommunerna övertagit ansvaret skulle ske i minst samma utsträckning som tidigare.

I det senaste valet till Europaparlamentet fanns det kommuner som begränsade möjligheten att förtidsrösta jämfört med vad som varit fallet när Posten skötte om det. Det handlade både om att röstningen startade senare än 18 dagar innan valdagen samt att förtidsröstning inte erbjöds under samtliga dagar fram till valdagen utan att alla förtidsröstningslokaler hölls stängda under de röda dagarna trots att Valmyndighetens handbok till kommunerna var tydlig på den punkten.

”Öppettiderna ska anpassas till när väljarna förväntas rösta. Åtminstone någon av lokalerna måste hålla öppet under hela förtidsröstningsperioden

Fel! Okänt namn på

d.v.s. från och med den artonde dagen före valdagen fram till och med valdagen.”

Detta är inte acceptabelt. Regeringen bör snarast ta initiativ så att rätten att förtidsrösta blir en likvärdig och reell möjlighet i alla kommuner. Detta kan ske på olika sätt. Regeringen kan ta initiativ till en lagändring där möjligheterna för förtidsröstning uttrycks mer tvingande för kommunerna eller genom att regeringen skriver in det som ett villkor i förordningen om statsbidrag i samband med allmänt val. Vilken väg som än väljs bör regeringen agera så att möjligheterna till förtidsröstning i samband med de allmänna valen i september 2010 inte begränsas för de röstberättigade, oavsett vilken kommun man önskar förtidsrösta i.

Stockholm den 29 september 2009

Göte Wahlström (s)